

Бернд Улбрих

Недоразумението

Летяха вече по обратния път. Юпитер бе последната планета. Радваха се, че пътешествието им приближава към своя край. Не бяха се надпреварвали за този полет. Касини се чувстваше онеправдан от задачата за начинаещи, а Бонд бе потиснат от гледката на изоставените станции върху луните на външните планети. Мълчанието на изминалите седмици допълнително ги съсипваше.

Неприязната към задачата се задълбочи, проникна в личните им отношения – механизъм, който не подлежеше на контрол. Не намериха основа за разбирателство. В началото на пътуването бе изтървана може би погрешна дума, непреднамерен тон, изтълкуван от другия произволно – всъщност всекидневно недоразумение, но ето че сега... Нещо ги ядеше отвътре, всекиго по различен начин.

Това само донякъде беше тяхна грешка.

Сигурно щяха да се намерят пилоти, които да изпълнят задачата с радост и старание. Полетът не бе сред избягваните от всички обичайни пътувания, ненаатоварващи нито физически, нито психически. Не бе и сред експедициите, чиито екипажи се избираха от научна гледна точка и които изтискваха последните сили на човек. Нищо подобно.

Дори не бяха ги питали. Степента на опасност беше минимална, особени способности не се искаха. Така погледнато, те бяха жертви на администрацията, на малки управленчески апарати, на които поради икономически съображения отреждаха един вместо три логически кръга.

Преди двеста години Земята трябвало да се откаже от изследването на външните планети в полза на по-важни проблеми. Междувременно отново разполагаха със средства и мощност, за да подновят прекъснатите начинания.

Много от старите бази бяха потънали в забрава. За някои притежаваха само приблизителни данни, малко можеха да бъдат точно определени въз основа на съществуващи планове.

Космическият кораб се приближаваше до Юпитер. Искане да започнат от единадесетата луна.

По време на маневрата за кацане те с обиграно равнодушие наблюдаваха приближаващия се спътник – мъничко тяло с диаметър двадесет и пет километра и с крушоподобна форма.

– Мълчиш развълнуван – установи подигравателно Касини.

Бонд не се обърна.

– Какво би могло да се каже?

Касини млясна с устни.

– Скоро ще свършим.

– Знаем – отбеляза Бонд. – Защо непрекъснато да го повтаряме?

– Твоята вечна надменност... Срамуваш се от чувствата си, така ли? Имаш комплекси?

– Чувства ли? – Лицето на Бонд се издължи от злоба. – Аз нямам чувства.

Касини тънко се лодсмихна.

– Лазиш ми по нервите с твоето благородство. Защо не признаеш, че сме ти омръзнали – и аз, и цялото това начинание? – Той отпусна ръце и пое дълбоко въздух. – Във всеки случай аз не мога да те понасям.

Бонд му хвърли равнодушен поглед и после отново започна да следи приближаването на луната.

– Разговори се. Струва ми се, че изобщо нямаш предвид мен. Ти самият не знаеш, но зад това се крие нещо повече, сигурен съм. – Каза го, сякаш бе нещо маловажно.

– Нима – свирна през зъби Касини. – А ти как се сдоби с поръчението? Като девица с отроче ли? И на тебе ли ти разказвах каква чест било...?

– Следи показанията на приборите – напомни му Бонд. – Ако искаш да знаеш точно, все едно ми е.

Касини се усмихна приятелски.

– Лъжец. Прекалено си страхлив, за да ми кажеш в лицето, че ти се повдига от мен.

– Точно така.

– Страхуваш се да ми причиниш болка ли?

– Защо би трябвало да ти причинявам? Касини се ухили още повече.

– Светец! Подозирам, че си роден две хиляди и петстотин години по-късно.

– Все едно е кога се ражда човек.

– Има ли нещо, което да не ти е все едно?

– Няма да разбереш.

– Нима? За глупак ли ме смяташ?

– Глупак не – възрази Бонд, – само необразован. Просто пън.

Касини се усмихна развеселен.

– Необразован ли каза? – Веселостта му угасна. – А кой тук е първи пилот? Кой спечели всички дипломи с отличие? Кой е майстор-пилот в космическия осмобой? – Очите му гледаха безпомощно. Над основата на носа му пулсираше една вена.

Бонд каза примирително:

– Говорим за различни неща. Ти не искаш да признаеш, че има нещо, което не разбираш. Това е всичко.

– Впускаш се в намеци, харесваш се в ролята на превъзхождащ другите. Хвърляш ми няколко залъка, а аз мога и да се задавам с тях. Дал ли си си някога труда да помислиш защо аз... – спря рязко, като че ли искаше да запази някаква тайна. После уморено каза:

– Бих могъл да твърдя, че си неудачник, че отдавна би трябвало да бъдеш първи като всички от нашия випуск. Безсмислено е да се упрекуваме взаимно заради слабостите си.

Бонд отхвърли жеста на примирие.

– Слабост ли? Аз искам да живея така. Плюя и на твоята, и на моята кариера. Искам си спокойствието, искам да живея разумно.

– Измъкваш се – рече Касини. – Всички ние се измъкваме, когато стане сериозно. – Две дълбоки бръчки се издълбаха в ъгълчетата на устата му. – Идиотско качество: да заобикаляме същественото. Къде ли се научихме на това?

Бонд повдигна рамене. Необходимостта да се съсредоточи в маневрата по приземяването го освободи от отговор.

Под тях се изнизваше каменистата повърхност на луната. При втората обиколка съзряха куполообразна станция с няколко допълнителни постройки към нея. В паметта на кораба дори не бе загатнато за подобна база. Не беше за пръв път и те приеха нехайството, без да хаят много думи.

Бонд предаде ръчното управление на Касини. Сферичното космическо тяло бавно се носеше към целта. Отвън постройката правеше добро впечатление: никакви видими признаци на остаряване, никакви метеоритни попадения.

Първият пилот остави кораба да се спуска милиметър по милиметър. При приземяването Бонд не усети ни най-малко разтърсване. Кимна одобрително.

– Не си получил напразно дипломите си.

Касини недоверчиво го изглежда.

– После ще продължим да се караме. Сега би трябвало най-напред да разгледаме тая старина.

Слязоха на равната земя. Картината беше все същата: скали, мрак, отгоре черно небе и няколко далечни, ясни звезди. Слънцето много, много далечно, мъничко, чуждо.

Единствените източници на светлина бяха прожекторите, които

сновяха над близката околност в ритъма на крачките. Без да спират, с големи скокове двамата бързо приближаваха забравената станция – два танцуващи силуета, които още отдалече се различаваха един от друг: мечешката крачка на Бонд, гъвкавата походка на дива котка при Касини.

Наоколо нямаше нищо освен обширна, леко наклонена равнина със заоблен хоризонт, мрачно осветен от огромния диск на Юпитер, чийто облик само за секунди се променяше от дяволска гримаса до ангелска доброта.

– Внимавай! – извика Касини.

Пред тях зееше бездънна пукнатина, достатъчно широка, за да пропаднат в нея.

Прескочиха я с леко засилване. Вече оттатък Касини подхвърли:

– Можеше поне да благодариш.

Бонд се усмихна.

– Не знаех, че държиш на това.

– Достатъчно. – Касини продължи да върви с бързи крачки.

– Тук е зловещо.

– Не си втъпявай това – отвърна загрижено Касини. – И тук е като навсякъде: малко пусто, малко мъртво, малко неудобно. Не сме длъжни да оставаме повече от необходимото.

Бързо преодоляха последните метри.

Външната врата беше отворена. Когато влязоха в помещението, видяха, че и вътрешната врата е открената. Всички останали станции, които-проверяваха, бяха затворени от екипажите, както си му е редът.

Разбраха се с един поглед. Бонд отиде до отсрещната стена, потърси разпределителното табло и отвори клапата.

Ядреният блок на станцията продължаваше да функционира. Отдаваше енергия със средна мощност. Явно във вътрешността на комплекса работеха някакви агрегати. Това беше много по-учудващо, отколкото отвореният шлюз.

Бонд затвори вратите. Крилата им се плъзнаха безпогрешно, като нови. След секунди чуха съскането на нахлуващ въздух. Бонд постави цялата станция под атмосферно налягане. Никъде не се яви пробив. Проверките показаха, че всички помещения са херметически затворени. Касини кимна на Бонд. Отвориша шлемовете. Въздухът бе стерилен, като въздух от контейнер – нито спарен, нито свеж.

– Я светни!

Бонд потърси контакта. Лампите припламнаха, а сенките

отстъпиха. Помещението се заля от ярка светлина.

Отвориха външната врата. Пред тях се простираше дълъг коридор, вероятно главната връзка с командната зала. Беше чист, почти като нов.

След като направиха няколко крачки, Бонд спря. На десетина метра пред тях като че ли имаше някаква призрачна граница, тънък, сив, забулващ всичко воал. В първия момент Бонд помисли, че е измама. Присвиваше и отваряше очи, докато го заболяха. Но ефирната паяжина остана.

– Какво има? – попита Касини. Бонд му показва паяжината.

Касини се огледа колебливо, поклати глава.

– Ти си превъзбуден.

– Отвори си очите де! – прошепна Бонд.

И двамата се втренчиха напред си. На Бонд изведнъж му се стори, че, преливайки в сиво, се очертават контурите на човешко тяло. Лицето му се вкамени от напрежение. За миг някакъв воал затъмни зрителното му поле. Когато отново просветна, сивотата се появи както преди. Явно бе измама.

Касини се изправи.

– Нищо не виждам – обяви той. – Нищо сиво, никакъв воал. Виждам края на коридора като стената до себе си, никаква разлика. Не се побърквай, момчето ми! – Той продължи нататък, без да обръща внимание на Бонд.

Бонд мълчеше. Нямахше желание да се оправдава, да описва явлението с неизразителни думи. Щеше може би да стане смешен. Накрая това действително се оказа само сетивна измама. Превъзбуденост. Нищо чудно, след като седмици наред се бе отдавал на идиотското занимание да изследва стари станции, да гони развалина след развалина, за да установява непрекъснато все същия скучен резултат. Работа за начинаещи или за работи. Той последва недоволен първия си пилот.

Надникнаха тук-там в личните кабинети на екипажа. Навсякъде същата картина: помещенията бяха изцяло обзаведени, отчасти неподредени, като наоколо се търкаляха лични вещи, които никой не изоставя доброволно: книги, часовници, снимки на близки. Сцената събуждаше впечатлението, че екипажът презглава е напуснал станцията. Но никъде никаква следа от насилствено въздействие, от катастрофа. В столовата масата беше сложена за обяд. В чиниите личаха спечени трохи. Преди двеста години екипажът не беше успял да се наобядва.

Касини преброи приборите. Бяха тридесет и четири.

– Странно – отбеляза той, – като че ли ей сега ще се върнат.

– Дневникът им – досети се Бонд.

Изтичаха по коридора към командната зала. Ненадейно Бонд спря и се послуша. Неохотно спря и Касини.

– Какво ти е?

– Стори ми се, че чух гласове.

– Мога ли да ти напомня, че в станцията нямаше въздух. – Касини присви ъгълчетата на устните си. – За бога, та то си беше напразно цялото това пътуване. Кое не значи, че трябва веднага да откачиш. – В тона му прозвуча загриженост, но после отново се усмихна накриво и впечатлението се заличи.

Бонд прокара ръка по челото си. Може би това наистина бяха просто нерви. Наложил си да се съсредоточи, опитал се да подреди мислите и спомените си.

В продължение на четири седмици бързаха от луна към луна, разглеждаха западнали бивши бази на земното проучване, проверяваха годността им. Развалини, все развалини, сринати наполовина, изравнени със земята, разрушени от метеорити или от геологическа дейност. Някои намериха непокътнати, но след двестагодишно спокойствие залите приличаха на покрити с пергамент скелети. Вътрешният упадък го потискаше още повече от външното разрушение.

Откъсвайки се от мислите си, той последва Касини по коридора.

Пред тях пробягваха сивите паяжини, придържайки се на постоянно разстояние, следваха ги, никога по-наблизо, никога по-надалече, поспираха с тях, избързваха, колебаеха се, като че ли бяха сенки на телата им, шумоляха по-тихо от дихание или от допира на предпазния костюм при ходене.

Касини регулира осветлението до приятно жълто. Командната зала беше от същия тип като всички досегашни. В нея бяха разположени освен кибернетичните устройства за управление и най-важните възли, снабдяването с въздух и климатичната инсталация, радио- и дециаблюдението към него, енергийният блок, една четвърт от който стърчеше над земята.

Хидроконтейнерите на инсталацията за добиване на кислород бяха празни, радиосистемата не работеше, екраните бяха пусти, климатичната инсталация спряна. Централният кибернет също не използваше енергия. Нито един от индикаторите на енергийните консуматори не сочеше над нулата. Въпреки това ядреният блок подаваше енергия. Накъде, за какво?

Бонд докосна обвивката. Тя беше топла. Усети фината вибрация –

едно неуловимо бръмчене. Волт– и амперметрите показваха средна консумация на ток. Кой от агрегатите черпеше енергия и за каква цел?

Провериха отново всички действащи блокове. Нищо. Никъде не се използваше и най-малкото количество енергия.

Касини поклати глава.

– Това нещо ни взема за глупаци. Да изслушаме дневника им, ако не са го взели със себе си.

Имаха късмет. Екипажът беше оставил дневника. Оригиналът. Касини набра внесените данни от последния ден.

Кибернетът изговори със звучен глас датата.

– Преди двеста и двадесет години – прошепна Бонд.

Следваха обичайните сведения на нощната смяна, лъчев и метеоритен поток, своего рода метеорологичен бюлетин.

Дежурният от сутрешната смяна имаше сърдит глас. Говореше уморено и с досада и само за момент се зарадва, когато вплете съобщението, че някой си Рамон току-що успешно е приключил експериментите си със сънотворен газ и че по този повод вечерта ще се празнува.

Кристалът не съдържаеше повече от две изречения за цялата сутрин. Около десет часа спомена за някакъв засечен метеорит, назова данни около траекторията, големина, скорост. Половин час по-късно поправи заблудението си. Метеоритът, за който ставаше дума, се оказа космически кораб. После думите се сгъстиха.

Не беше установена радиовръзка. Корабът беше променил курса си и се бе насочил към единадесетата луна Юпитер.

Все още никаква радиовръзка.

Командирът на станцията се включи в сведението. Той пръв изказа предположението, че може би става дума за космически кораб с извънземен произход.

Бонд и Касини следяха с нарастващо напрежение разпратата между обитателите на станцията.

На няколко пъти Бонд незабелязано хвърли поглед към лицето на Касини. За негово голямо учудване то имаше замечтано изражение. Но щом Касини забеляза, че го следят, лицето му отново стана непроницаемо, както винаги.

Четвърт час по-късно проблемът се разреши от само себе си. Спорният обект бе качнал на около двеста метра от станцията. За хода на събитията продължи да докладва командирът. Наистина беше извънземен космически кораб.

Касини гръмко се изсмя.

– Струва ми се, че са страдали от замъгляване на съзнанието. Да си чул някога за контакт с извънземни?

Бонд не отговори. Беше потънал в креслото си.

Ръцете му лежаха върху командния пулт на кибернета и обгръщаха бял прибор с формата на костенурка, забравен там от някого.

Касини подскочи. Сграбчи спътника си, дръпна го назад, за да му даде възможност да си поеме въздух, разтърси го за раменете.

Бонд дишаше тежко. Отвори очи, погледна учудено Касини.

– Какво има? – Широкото му лице беше пепелявосиво, страните му трепереха.

– Не беше на себе си.

Бонд го изгледа изпитателно, без да разбира.

– Аз ли? А, да. Възможно е, бях задрямал за момент. Извинявай! Та какво стана с този кораб?

Касини недоверчиво присви очи. Почти беше сигурен, че Бонд лъже. Но защо? Бавно се отдръпна от мястото си. Не изпускаше Бонд от очи.

– Но какво ти е? Ръцете ти треперят. Съвсем зле си. Бонд погледна втрънено ръцете си, после ги преплете, за да скрие издайническото треперене, изправи се. Силно стисна устни. Очите му потънаха зад меките торбички и гъстите вежди.

– Добре съм. Вече съм окей. Да чуем по-нататък.

Докато Касини отново включваше кристала, Бонд крадешком огледа малкия овален предмет на пулта. Спомняше си само, че той го беше подразнил и бе поискал да го премести. И после...

Погледът му зашари из помещението, но не откри нищо необичайно. Сивите воали бяха изчезнали. А може би не можеше да ги види, защото не се движеха.

Гласът на командира се сниши до шепот. Очевидно му струваше усилие да овладее възбудата си.

„Те слязоха. Изглеждат странно. Трима са. Многогълни валяци, които в единия си край се разширяват във фуния. Изглеждат гъвкави, като от гума. Не се ниждат нито ръце и крака, нито каквито и да било крайници. Може би са машини, роботи, които те изпращат предварително. Движат се хоризонтално, с фунията напред. Суят се около кораба си, огромен цилиндър с полукръгли краища. Сега се издигат. Въртят се, трепкайки, около някакъв предмет. Приближават се заедно с него. Прилича на оръдие. На нещо като лафет е поставена ъгловата тръба с отвърстие на тромпет. Сочи към станцията. Те се оттеглят. Уредът остава.

Какво ли значи това? За какво ли служи? Може би е средство за разбиране. Или снимачен апарат.“

Гласът на командира млъкна. Явно чакаше нещо. Бонд и Касини се спогледаха. Касини повдигна скептично вежди и поклати глава.

Бонд се наведе към него и бързо му прошепна:

– Чувал съм някъде за това. Тогава безследно изчезнали космонавти. Търсенето им било безуспешно. Там оставили всичко, както си било. Вече не си спомням къде се е случило. Отдавна трябва да е било. А може би е само една измислена история.

Преди Касини да успее да отговори, командирът продължи:

„В предмета става нещо. Краят на тръбата се зачервява. Обезпокоещи сме. Въпреки че е невероятно да се касае за оръжие. Трябва да изчакаме. Наредих никой да не напуска станцията, това би могло да ги разтревожи.“

Отново пауза. Бонд и Касини почти усетиха трептящото напрежение, надвиснало над екипажа. Несъзнателно телата им се напрегнаха, дъхът им спря. Изведнъж командирът изкрещя:

„Рамон! Какво правиш? Полудя ли?“

Шум от трополене на фона на възбудени гласове. Някой вика, скимти като дете. Мълчание. Много хора говорят един през друг, откъслечни, неразбираеми думи. После записът продължава. Гласът на командира е глух и тежък, сякаш езикът му не иска да го слуша.

„Рамон изгуби контрол над себе си. Въобрази си, че приборът е оръжие. Страхът скова разума му. Унищожи тримата и прибора с голямото стационарно лазерно оръдие. Просто откачи, рухна. Може би беше претоварен. Мадера му удари една инжекция. Той заспа. Не разбираме как можа да реагира така. Какво ще стане сега? Бихме могли само да се надяваме, че те няма да възприемат станалото като агресивен акт – доста инфантилна надежда – и да ни отвърнат с отмъщение. Та това беше недоразумение, едно проклето недоразумение!“

Гласът млъкна, после продължи и внезапно започна да издава неразбираеми, заекващи звуци, само името на Рамон се долавяше на няколко пъти сред неразборията от думи. Накрая и тя се загуби в дрезгави хрипове. Извиси се още веднъж сподавено, като изтръгнат при недостиг на въздух болезнен вик.

Записът свърши. Кибернетът го напомни на Бонд и Касини. Всеки бе впил поглед нанякъде. Касини пръв се съвзе.

– Всичко това звучи доста невероятно. Имам предвид космическия кораб. Но нещо се е случило. Само че какво? Трябва да има някакво

обяснение. По всяка вероятност то е съвсем просто. – Той подпря с ръце главата си. Опипваше с пръсти лицето си така, като че ли му беше непознато. Изглеждаше уморен и Бонд го наблюдаваше със загриженост. В този момент дори му съчувстваше.

Бонд поклати глава, понечи да каже нещо.

Касини вдигна едната си ръка.

– Почакай! А ако този луд е боравил и с опасни газове, с халюциногени? Някое неуплътнено място, едно избухване и те са започнали да фантазират, най-накрая са хукнали навън и са загинали. Изтичащият на струи въздух ги е повлякъл във Вселената и те са станали практически неоткриваеми.

– Не, не! – възрази енергично Бонд. Но като продължи да говори, несъгласието му се загуби в безпомощни жестове.

– Как да ти обясня? Остави ме да опитам още веднъж.

– Какво възнамеряваш да правиш?

– Когато преди малко докоснах белия предмет, изживях нещо странно.

– По-точно?

– Искам да го повторя. Ако отново стане, тогава ще говорим или ти сам ще опиташ.

Лицето на Касини беше спокойно. Само в очите му се беше загнездила упорита съпротива. Но после бавно каза:

– Добре, така да бъде. А аз какво трябва да правя?

– Ще ме наблюдаваш. Ако направя нещо... заплашително или ненормално, тогава ме отдели от предмета. Но не го пипай!

Касини хапеше кокалчетата на ръката си. Накрая все пак кимна.

– Започвай. Ще те пазя.

Бонд се наведе и положи ръце върху плоския овален предмет. Касини непрекъснато го следеше.

Този път Бонд не затвори очи. Касини забеляза в тях невиждащ блясък, сякаш взорът им бе отправен в някаква чудовищна далечина. Устните помръдваха, но Касини не долавяше никакъв звук. Бонд движеше главата си насам-натам, като че ли спореше с много хора, жестикулираше с ръце, но никога с двете едновременно. Беше призрачна гледка и Касини на няколко пъти се изкушаваше да скочи. Веднъж погледът на спътника му попадна върху него. Беше без израз, празен като на идиот.

Касини не издържа и го дръпна назад.

Известно време Бонд лежа отпуснат на мястото си. После вдигна глава, потри очи, почука с пръсти по брадичката и бузите си, сякаш

искаше да съживи закърнели усещания.

– Те са тук – усмихна се той.

– Кой е тук?

– Екипажът.

– Станцията? Ти си луд.

– Изглеждат съвсем като живи.

– Умрели са преди двеста години.

– Убеди се сам. Може би ще стигнеш до същия извод.

Касини захапа горната си устна, като изпускаше струйки въздух на неравни интервали. След като не усети нищо подозрително в държането на Бонд, той стана, повдигайки рамене, и зае мястото му. Решително простря ръце напред и ги отпусна върху овала.

– Още нещо – отбеляза Бонд. – Не им казвай колко време е изтекло. Те мислят, че са минали само два дена.

– Два дена, така значи – ухили се Касини. Сграбчи яйцевидната топка, сякаш бе сърдит на невинния предмет.

Стените на помещението избледняха, агрегатите се разтвориха като лек дим, който в радиус от десет метра образуваше, изглежда, здрава стена. Касини съзря хора, които смутено се тълпяха на едно място. Преброи ги, мърдайки беззвучно устни: бяха тридесет и четирима.

Един дребен, възпълен човек излезе напред. Изглеждаше почти квадратен в старомодния си и груб предпазен костюм, чийто шлем беше бутнал назад.

– Огролюков, командир на изследователската експедиция „Юпитер 11“. Какъв късмет, че дойдохте толкова бързо. От два дена сме затворени в този капан за мишки. Те още ли са тук?

– Кои?

– Извънземните. Такова едно огромно космическо превозно средство с формата на цилиндър.

– А, да – поклати глава Касини. – Изчезнаха безследно. Всъщност какво се случи?

Командирът го погледна объркано.

– Не знаем. След като Рамон откачи, ние се почувствахме грабнати от неимоверна сила и запратени нанякъде. Никой от нас не го преживя при пълно съзнание. Когато отново бяхме в състояние да мислим, се намерихме тук. То е като гумена килия, сиви еластични стени, кълбо, разбирате ли? От два дена се препираме дали чуждоземците са го били запланували отпреди, или пък това беше отговор на нашата фатална реакция.

– Как да ви помогнем?

– Вашият приятел каза...

– Моят втори пилот ли?

– Той, каза, че се е добрал до нас посредством малък овален уред. Знаем точно, че при нас нямаше нищо подобно. Те трябва да са били в станцията. Цяло щастие е, че ни пренесоха в тази клетка. Щяхме да загинем, когато отворят шлюзовете. Крайно време е, извадете ни оттук. Трябва да има някаква възможност. Става все по-задушно, а и от два дена нищо не сме яли.

– Жалко за обяда ви – подкачи го Касини.

Огролюков се усмихна загрижено.

– Случи се малко преди дванадесет часа.

– Всичко е наред. – успокои го Касини. – Ще обмислим как можем да ви помогнем. – Той вдигна ръце. Групата изчезна в мъглата. В продължение на един миг не усещаше тялото си, после се намери седнал в креслото. Бонд стоеше до него и го гледаше, изпълнен с очакване.

– Не зяпай така – срязва го Касини. – Това е шарлатанство. – Поразмисли малко. – Открили са уред, който създава халюцинации. Дявол знае първоначално за каква цел е бил предназначен. Може би въпреки всичко е само играчка. Или пък са намерили път да отключат подсъзнанието. Във всеки случай изглежда интересен експеримент. На Земята ще разберат как действа това нещо. Пита се само как да го пренесем? – Той подкани с жест Бонд да се съгласи с него. – Звучи доста логично, нали?

– Не знам точно – Бонд играеше нервно с пръстите си. – Възможно е теориите ти да са елементарни, а изводите ти – прибързани. Какво ще правим, ако са погрешни? – Той жестикулираше настойчиво. – Изправени сме пред нещо необяснимо. Да го оставим или да го вземем – не става дума само за това.

– Добре, намерихме този предмет – натърти Касини, – но за другото не отговаряме.

– Щеше да ти бъде по-приятно, ако не бяхме го забелязали, така ли?

– Може би! Най-малкото всичко щеше да бъде по-просто.

– Бога ми – рече Бонд, – имаш право. – Той кимна и двамата изведнъж се усмихнаха доверчиво и облекчено.

– И така, какво има? – попита Касини.

Бонд се изправи и неспокойно закрочи нагоре-надолу.

– А ако все пак те са още живи? Знаем, знаем – вдигна ръка той, – звучи фантастично. Бих искал да го докажа, но как?

Касини усещаше безпомощността на ситуацията. Мълчеше очаквателно. Какво имаше предвид Бонд? Поне да желаше да се изкаже, за да му помогне да не се оплита във фантазмагории.

Бонд се обърна. Приканващият поглед на Касини, в който се таеше недоизказаното от последните седмици, го направи още по-несигурен, откровеността му бе прекалено внезапна. Предложение да се прескочи пропастта имаше, но липсваше мостът.

– Преживяхме нещо, което различно... – Бонд спря раздражен. Почувства се като дете, което е длъжно да дава отчет пред възрастни. А беше безсмислено. Касини нямаше да го разбере. Трябваше ли да се позове на нещо, което бе породено навярно от фикция? И изобщо как другояче освен по този начин можеше да се тълкува това, след като той не бе в състояние дори да го обясни. Истинска фикция! Нищо друго освен неговото твърдоглавие не го беше накарало да си внуши, че е истина. Какво разочарование, но за пръв път чувството го беше измамило. Или пък не? Той се омота в неизказаните „за“ и „против“. Случилото се действителност ли беше? Или халюцинация? Реши се да продължи едва след продължително мълчание.

– Те се нуждаят от помощ – гласът му звучеше уморено. – Извънземните са ги затворили и там, в този капан... – запъна се.

– Запази хладнокръвие – каза приятелски Касини. – Този уред, изглежда, е единствено по рода си творение. Ако го опазим, науката ще ни бъде благодарна. Вероятно ще намери приложение в медицината, за поставяне на диагнози или терапии на душевни заболявания или пък чрез него ще се освободят неподозирани интелектуални резерви. Навярно откривателят е бил гений. Гении се раждат веднъж на хиляда години. Нищо чудно, че досега то не е открито за втори път.

– Ще ни целуват ръцете! – Бонд иронично се усмихна.

– Бонд! – Гласът на Касини стана рязък. – Не разбираш ли какъв шанс е заложен тук? Опитай още веднъж. Ще установиш, че онези там постоянно реагират точно според представата ти, частици от секундата преди нея. Едва се усеща, но е така, казвам ти. Понякога беше силно, почти колкото външен натиск, като че ли това не са собствените ти усещания, а нещо чуждо, проникващо в тебе отвън. Нещо ти се внушава! Опитай! Ако си честен и внимателен, сам ще го установиш.

Бонд го сграбчи за раменете.

– А ако приемем, че те действително съществуват, тези извънземни същества?

Касини с негодувание се освободи, обърна се, забарабани с пръсти.

Гласът му създаваше делова преграда, привеждаше доказателства, обясняваше и Бонд не можеше да не кима при всеки един от аргументите му. Но колкото повече изглеждаше, че Касини има право, толкова по-настоятелно в него се събуждаше желанието да изрази собствените си мисли, дори с риска да заприлича на фантазьор. Изнесе речта си припряно и бързо.

„Чуждоземните са направили единствено логичното за тях. Обезвредили са противниците си, без да ги убиват. Отстранили са ги от пространството и времето, в които те са могли да бъдат опасни за тях, после на спокойствие са се огледали, проучили са всичко и отново са заминали. За да не получат удар в гърба, са ги оставили, където са си били, с надеждата, че земните контролни станции ще ги открият. Вградили са висок коефициент на сигурност: след двеста и двадесет години за затворените не са изминали повече от два дена. И ето че сега те имат там кислород още за два часа.“ Жестът му описа това неопределено там и завърши в безнадеждност.

Лицето на Касини не потрепваше. Изглеждаше потънал в мисли. Когато Бонд млъкна, той добродушно се усмихна.

– Очарователно умопостроение, история, изпълнена с напрежение! Но трябва да си припомним фактите.

На Бонд му се искаше да извика: „Повярвай ми!“ Но осъзна, че нямаше право да изисква това от Касини. Та те едва се познаваха, мостът между тях не беше прокаран. Прокле задачата, която ги разделяше. Но къде започваше собственото им безсилие!

Ръцете му се отпуснаха надолу, издърпаха напред раменете. Изглеждаше изцеден. Обстоятелствата го принуждаваха да си признае, че се е заблудил. Теорията на Касини беше по-проста и по-реална. Помълча известно време, след това попита:

– Какво трябва да направя? – и недоверчиво затър-си израз на удовлетворение в чертите на Касини.

Касини сериозно и делово разпореди:

– Вземи уреда. Ще те водя, докато влезем в кораба – явно му струваше усилие да погледне Бонд. С непохватно движение се извърна встрани.

„Ще ги погубиш!“ – промълви беззвучно Бонд. А на глас каза:

– Знаеш ли за кой агрегат доставя енергия реакторът? – И преди Касини да може да отговори, продължи: – За този – посочи той костенурката.. – Безжично.

– Какво толкова вълнуващо намиращ в това? – запита Касини.

– Не знаем колко голям е обхватът му. Ако навън уредът преустанови да работи и те действително... Биха били неподготвени... Биха загинали... – Той изпъшка. – Представи се, че те се намират в сапунен мехур, който е завързан за предмета тук. Ако променим местоположението му, той вероятно ще повлече мехура след себе си. Ако обаче притокът на енергия прекъсне, мехурът ще се спуска като продупчен балон. В открития Космос това би означавало тяхната смърт. – Той спря внезапно, погледна Касини в лицето. После се усмихна срамежливо.

– Аз съм глупак. Разбираш ли, това хрумване не ме напуска.

– Сигурно – съгласи се Касини. – Знам го това. От една определена точка вече не можеш да се върнеш назад. Изправяш се пред опасността да се поддадеш на една налудничава представа. Но аз съм отговорен за тебе. – И с неочаквана топлина добави: – Хайде да вървим сега. Всичко останало са глупости.

Бонд отиде до масата като сомнамбул и взе яйцевидната топка. Залата моментално потъна в мрак, а той изпадна в състояние, което бе средно между сън и илюзия. Не усети как Касини го хвана за ръката и го поведе през коридора към шлюза. Като в диалог с невидими партньори той бързо движеше устни. Напрегнатите му черти се отпуснаха като у човек, неприсъстващ духом. Накрая се усмихна, сякаш бе преодолял всякакви грижи и притеснения.

Макар и пипнешком, Касини бързо се спусна по коридора. Зад тях, прониквайки без усилие през стените и тялото на Бонд, се влачеше една почти невидима, потрепкваща нишка. Началото ѝ се губеше в уреда, а краят ѝ – в трансформатора на ядрения блок.

Касини затвори визьорите на шлемовете им. Минути по-късно външната преграда се плъзна назад. Той поведе Бонд през негостоприемната празнота на Юпитеровата луна. Беше по-тъмно, отколкото при пристигането им, огромната планета беше потънала зад хоризонта. В мрака като светла лента се точеше енергийната нишка. Но с всяка крачка силата на светлината намаляваше.

Без затруднения преодоляха пукнатината. От кораба ги дяляха още около петдесетина метра. Нишката колебливо се люшкеше. Светенето се превърна в блещу-кане, после угасна.

Касини изненадан забеляза, че Бонд се дърпа и не иска да бъде воден. Угрижен склочи ръката си по-здраво около неговата.

– Пусни ме! – гласът на Бонд бе пресипнал.

Касини отстъпи една крачка. Необичайното изражение върху лицето на спътника му го накара да млъкне.

Меките, охранени бузи изглеждаха като издълбани с длето, очите му, скрити обикновено зад меки торбички, бяха изскочили напред. С огромна сила Бонд запрати яйцето в тъмнината. После застина като статуя. Съвзе се едва след няколко секунди.

– Ние сме убийци – гласът му трепереше, – щяхме да ги убием. Без малко. Защо не ми повярва? Но да, как би могъл! Извинявай, че те упреквам.

Касини отправи безпомощно взор в мрака. Поиска да хване под ръка спътника си и като болен да го преведе по останалия път. Фенерчето му се залюля нататък, лъчът попадна върху лицето на Бонд. Касини потърпна: по страните на Бонд се стичаха сълзи.

– Ела – каза той нежно, – ела в кораба. Успокой се! Предпазливо хвана ръката на Бонд и се обърна към кораба.

Изведнъж се вцепени. Кръвта сякаш слезе в краката му, лицето му стана ледено студено.

На десетки метри от тях, в мрачината неясно се открояваше застинало образувание. Светлината на фенерчето го разчлени на човешки фигури.

Те бяха загърнати в старомодни, груби костюми. Приближаваха бавно и непохватно. Касини трескаво се опита да ги преброи. Бяха повече от тридесет.

КРАЙ

© 1977 Бернд Улбрих
© 1985 Виолета Тончева, превод от немски

Bernd Ulbrich
Das Mißverständnis, 1977

Сканиране и разпознаване: Светослав Иванов, 2007

Публикация:

Бернд Улбрих, Невидимият кръг – сборник с разкази
Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1985 г.

Съдържание:

Планета от клас Земя
Степен на смущение „Човек“
Невидимият кръг
Недоразумението
Авария
Омагьосаният котарак
Лейтенант Динкли
Оцелелите

Bernd Ulbrich
Störgröße M – Verlag Das Neue Berlin, 1980
Der Unsichtbare Kreis – Verlag Das Neue Berlin, 1977
Der Mann von Anti – Verlag Das Neue Berlin, 1980

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2327>]